

Jaak Mae soovib keskenduda laste spordivarustusele

Otepää gümnaasiumis toimunud ettevõtluskonverentsil astus teiste seas üles endine tippsuusataja Jaak Mae, kes nüüd ettevõtjana uusi kõrgusi vallutab.

OTEPÄÄLASEST loe lk 3

Korstnapühkimine hoiab ära tahmapõlengud

Tahmapõlengu vältimiseks tuleb kutsuda korstnapühkija. Vastasel juhul võivad tagajärjed olla väga kurvad.

NÕUETEST loe lk 6

SUPERHINNAD www.torujyri.ee

Akupaagid
Boilerid
Pliidid

Kateldel on
SUPERHINNAD

Tartu, Tähe 117a, Tel: 736 7143

Valgamaalane

WWW.VALGAMAALANE.EE

TEISIPÄEV, 11. OKTOOBER 2011 NR 117

HIND 0,50 € (7,82 krooni)

ANNA VIHJE

vihje@valgamaalane.ee

ILM

+8...+10

TÄNA on pilves selgimistega. Hooti sajab vihma. Puhub lääne- ja loodetuul 5–10 m/s.

HOMME öösel on vahelduv pilvisus. Kohati sajab hoovihma. Puhub läänekaare tuul 2–7 m/s. Öhutemperatuur on 0...6°C.

HOMME päeval on vahelduv pilvisus. Mitmel pool sajab hoovihma. Puhub lääne- ja loodetuul 5–10 m/s. Sooja on 7...11°C. Loe lk 8

Ajalehte Valgamaalane saab tellida kõigist postkontoritest või toimetusest, otsekorraldusega SEB-panga või Swedbanki kaudu.

ISSN 1406-6769

Segane liikluskorraldus jääb muutmata

Liikluskorraldus Valgas Jaani kiriku juures tekitab juba aastaid segadust. Hiljuti oli tõsise arutluse all selle muutmine, ent esialgu jääb kõik vanaviisi.

ANDRE HANIMÄGI

andre.hanimagi@valgamaalane.ee

Valga linnavalitsuse linnahooldusameti juhataja Arno Upruse sõnul on tegu vana probleemiga. Juba 2009. aastal telliti eksperthinnang linna liikluskorralduse korrigeerimiseks, kuna on tulnud signaale, et lahendus, mis kohustab Sepa tänavalt Kesk tänavale suundujaid teed andma, ei ole õnnestunud.

Olukord on eriti häiriv võrastele, kes tunnevad, et sõidavad peateel ega näe märki «Anna teed». Seetõttu tekivad ka ohuolukorrad. Uprus, kes isegi Valgas tööl alles sellest aastast, tunnistas, et ka tema arvates ei ole praegune olukord loogiline.

Ristmikuga seotud probleemini on linnavalitsuse liikluskomisjon

Kuigi Sepa tänavalt Kesk tänavale on liiklusvoog suurem ja liikluskord mõnelegi ikka veel harjumatu, otsustas liikluskomisjon olukorra siiski muutmata jätta.

FOTO: ARVO MEEKS

viimastel nädalatel korduvalt arutanud. Siiski otsustati, et praegune korraldus jääb jousse.

Liiklusvool erineb kordades

Uprus selgitas, et läbi viidud liiklusloendus ja selle analüüs näitasid, et peateeks sobiks pigem Sepa tänav. Liiklusvool sealt on vahel lausa kümme korda suurem, näiteks laupäeviti. Samas peavad aga just sealt

tulijad andma teed. «Kõige tagasihoidlikum on liiklus Kesk tänav poolt kiriku poole,» ütles Uprus.

Ekspert hinnang toob välja ühese lahenduse. «Koostajad teevad ettepaneku, et sõidueesõigusega teeks kehtestataks Sepa tänav,» vahendas Uprus. Teeandmise kohustus pannakse sel juhul Puistee tänavalt tulijale ja Kesk tänavalt Puisteele suundjatele.

Seejuures kehtestataks Sepa tänaval kiirusepiirang 30 km/h.

Linnahooldusameti juhataja sõnul aga ühest head lahendust ei ole, kuna praegusel liikluskorraldusel on ka mitu plussi. Näiteks on paljud sellega harjunud.

Jalakäijatele turvalisem

Teine nüanss seondub Upruse sõnul ülekäiguradadega. Tema sõnul

on jalakäija seisukohalt praegune olukord hea. «Autojuht võtab hoo maha ja jalakäijate turvalisus on paremini tagatud,» selgitas Uprus.

Vanemliikluspolitseinik ja linnavalitsuse liikluskomisjoni liige Kaimar Karm oli veendunud, et praegune liikluskord on võimalikest variantidest parim ning tema seda nõus muutma ei ole. «Probleemid on sellel, kes ei viitsi liiklusemärke vaadata ja vanast harjumusest sõidab,» ütles Karm.

«Kui lähen võraste linna, tuleb märke jälgida. Tean reegleid ja täidan neid,» ei pea Karm oluliseks olukorda mujalt tulnute huvides muuta. Tema sõnul ongi ringliikluse mõte kiiruse maha tõmmata.

Karm viitab samuti 2009. aastal tehtud analüüsile, mis ütles, et Sepa tänav tuleks teha peatänavaks ja kehtestada piirkiirus 30 km/h. «Miks me peaksime kiirust piirama, kui praegu enne ristmiku võtab auto kiiruse maha?» ei mõista ta.

Just praeguse liikluskorraga on Karmi sõnul auto kiirus maas ning jalakäijale ohutus tagatud. «Kui tulen mööda Sepa tänavat ja tean, et mul on peatee, siis pool ringi võin raudselt 50ga sõita,» selgitas Karm, miks Sepa tänav muutmise peateeks ohutust ei tagaks.

TAMREX

VALGA TAMREX
Vabaduse 39
Tel 772 2029
www.tamrex.ee

OCEAN SOE ALUSSÄRK JA -PÜKSID

Külmades ja tuulistes oludes töötamisel on ülioluline õigesti riietumine. Hea tervis ja mõnus olemine tööülesannete täitmisel algab aluspesust. OCEAN soe aluspesu on valmistatud Poly Dacron kangast, mis on väga pehme, mugav ja veniv materjal. Materjal talletab ideaalselt kehasoojust, juhib niiskuse kehapiinnalt eemale ja hoiab seega keha kuivana. Sul on soe, sa jääd kuivaks ja sul on mugav kogu aeg – töötamisel, sportimisel, matkamisel. Ainus, mis nõuab sinu tähelepanu, on sinu TÖÖ.

SÄRK art 7191

HIND 29.- EUR

PÜKSID art 7112

HIND 26.- EUR

KOMPLEKT (SÄRK + PÜKSID) -20% = **44.- EUR**

VAATA LISAKS TEISI PAKKUMISI

 art BONABL 4.90	 art 9084/0400 11.-	 art 9093/0418 33.-
 art 23621 39.-	 art 770-1804 75.-	 art 1119/5804 97.-
 art 23326 19.-	 art 2800/5800 30.-	 art 8008/0400 58.-
 art 44-406 2.40	 art 44-3001 3.90	 art 44-302 5.90
 art 23608 38.-	 art 771-1804 55.-	 art 3619/0404 78.30
 art SD001 34.-	 art 81783 47.-	 art NA005 55.-

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja kehtivad kuni 31.12.2011. Või kuni kaupa jätkub.

UUED KAUPLUSED

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35 TARTU Aardla 114, Ringtee 37a PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 RAKVERE Pikk 2 VILJANDI Riia mnt 42a JÕHVI Tartu mnt 30 VÕRU Piiri 2 VALGA Vabaduse 39

2 ARVAMUS

JUHTKIRI

Tegijatelt tegijatele

Kes on Eesti riigis tegija? Kas see, kes suudab tegeleda mitme asjaga korraga või see, kes kuulus ja tuntud? Või hoopis see, kes suudab ette võtta julgustüki, mida keegi teine ei julge?

Vastata võiks nii seda kui teist, aga ka hoopis kolmandat. Kahtlemata on tegija see, kes midagi teeb. Aga me kõik teeme ju midagi, kas oleme järelikult kõik erilised? Olemegi – jõuame selliselt mõeldes sinna, et kõik on kinni mõtlemises ja kui soovida, suudadki olla tegija.

Tänane Valgamaalane kirjutab Jaak Maest, kes kahtlemata tegija ja mitte ainult meie maakonnas, vaid kogu meie riigis ja kaugemalgi. Oma sportlasekarjääriga sai mees laialt tuntuks ning selle kõrval on ta hakanud ka ettevõtlusega tegelema. Peale selle ei pea ta ka spordikooli enda sõnul tulu saamise eesmärgil.

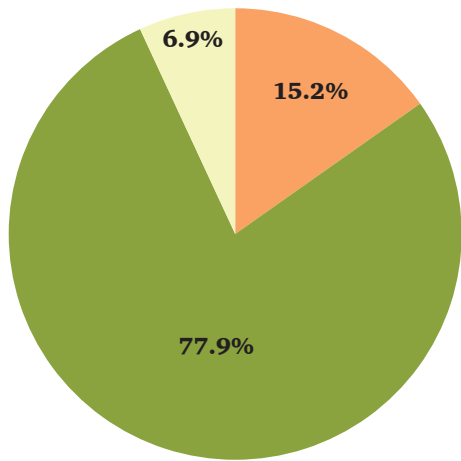
Neljapäeval Otepääl toimunud ettevõtluskonverentsil rääkiski Mae oma tegemistest ja jagas kuulajatega kogemusi. Temale omase tagasihoidlikkusega räägitud jutt oli huvitav ja tekitas kuulajates hulgaliselt lisaküsimusi. Eks tegijatel on, mida rääkida ja jagada ning hea, kui nad on nõus oma tegemistest ka teistele rääkima.

Konverents oli iseenesest mõeldud tegijatelt tegijatele, ehk siis kuulama olid oodatud ettevõtjad ja noored, kes võiksid ettevõtlusega tegelema hakata. Siiski oli ettevõtjaid saalis kuulamas üsna vähe ja rohkem oli noori. Otepää vallavalitsus oli korraldajana leidnud konverentsile väga huvitavad esinejad, sestap võinuks saalis olla rohkem äriinimesi.

On ainult hea, kui tegijad on valmis mõtteid ja elutarkust ka teistega jagama. Pole mõtet igahel nurgas omaette ponnistada, kui on võimalik eskujuu võtta teiste kogemustest. Mis mõttega jalgratast leiutada, kui see on juba tehtud. Selle asemel saame välja mõelda juba midagi uut ja palju vingemat.

VEEBIKÜSITLUS

Kas Eesti tegi Euroopa Finantsstabiilsuse Fondiga liitudes õigesti? (335)

Valgamaalane

VABADUSE 38, VALGA 68204. ajaleht@valgamaalane.ee, www.valgamaalane.ee
ANNA VIHJE: vihje@valgamaalane.ee
Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt toimetuses E–R kl 9–17.
Sekretär/klienditeenindaja Tiina Saaron tel 766 1960, faks 766 1961, kuulutus@valgamaalane.ee.
Peatoimetaja Sirlil Homuha, tel 766 1962. Tegevtoimetaja Jaan Rapp, tel 766 1976.
Reporterid: Helju Keskpalu, Marge Väikenurm, Sirje Lemmik, Eleri Lõhmus ja Andre Hanimägi. Fotograaf Arvo Meeks. Korrektor/toimetaja Aime Hõbejõgi.
Kujundaja Kaido Kikkas, küljendaja Jüri Rüsülainen.
Reklaamidirektor Merle Aasna, tel 322 9120, merle.aasna@ajaleht.ee
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Ainar Tamm, tel 766 1978, ainar.tamm@ajaleht.ee
Müügispetsialist Merilen Kabanen, tel 766 1977, merilen.kabanen@ajaleht.ee
Ajalehe tellimine tel 766 1960.
Ajaleht ilmub kolm korda nädalas: teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.
Kuutellimus eraisikule 5,60 € (87,62 krooni), juriidilisele isikule 6,40 € (100,14 krooni) indeks 69849. Trükk: AS Kroonpress, Tartu.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juriidiline aadress: Gildi 1, Tartu 51007, reg nr 11499445, KM reg nr EE101256889, a/a 221041728667, Swedbank, e-post: ajaleht@ajaleht.ee, arvete e-post: arved@ajaleht.ee
Finantsjuht Monika Mäiksoo, tel 447 7097, monika.malksoo@ajaleht.ee.
Toimetus ei tagasta ega retsenseeri kirju ja kaastöid ning jätab endale õiguse neid toimetada ja lühendada. Autori aadressi ja isikukoodita kaastöid ei honoreerita. Toimetus ei vastuta kuulutuste ja reklaami sisu ning õigekirja eest. Kõik ajalehes avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel 646 3363.

«Valiksarja hinne hakkab sinna nelja kanti minema küll. Samas, see valiksari ei ole veel läbi...»

TARMO RÜÜTLI, Eesti jalgpallikoondise peatreener, hindab koon-disi esitust EM-valiksarjas. (Eesti Päevaleht)

Õpetajad ei orienteeru toimuv

EUGEN VEGES
kolumnist

«Õpetajate töötasud on kogukonna keskmisest oluliselt kõrgemad.»

«Eesti probleem ei seisne õpetajate pal-kades, vaid üldises madalates sissetule-kutes, sealhulgas sotsiaalsed tagatised.»

setulekutega ei tasu võrrelda, sest maksutulu laekub meie inimeste töötasudelt, mitte nende omadelt.

Kujutage ette, mis juhtuks, kui tõstaksime vaid riigieelarvest makstavaid töötasusid, ülejäänute omad jäävad aga samale tasemele. Riik kukuks kokku.

Eesti probleem ei seisne õpetajate palkades, vaid üldises madalates sissetulekutes, sealhulgas sotsiaalsed tagatised. Võrdsematest võrdsete kandam riivab küll silma, kuid selle nautijate arv pole ületamatu. Eripensionärid on koorem, kuid see on teine teema.

Eestlaste sissetulekud on kesised: esimese kvartali keskmine netosissetulek alla 467 euro, ning sotsiaalsed tagatised põhjendamatult madalad: 2008. aastal 15% SKTst, ELi keskmine 25%. Teiste ühiskondade abistamise ja võimuladviku laristamise asemel tuleks ühisressursse

kogukonna heaolu kasvatamisesse suunata. Jutu järgi elavad Eestis demokraadid, ühiskonnakorralduses domineerib diktaat.

Demokraatia toimib, kui kogukonnas langetatavad otsused vastavad enamuse tahtele. Kui need ei vasta, pole ka demokraatiat. Eestis puudub enamuse seisukohtadest ülevaade, rääkimata nende järgimisest. Ühiskonnas langetab otsuseid tühine seltskond, kellele teiste seisukohad korda ei lähe. Riik on diktaatuuris.

Kodanikuühiskonna eeldus on vabadus ja sõltumatus. Eesti-maalaste, sealhulgas pereliikmete ja lähedaste eksistentsiaalsed sissetulekud seda aga ei võimalda, Sõltutakse võimuladviku – riikliku või omavalitsuse – tuju-dest, olenemata siis sellest, kas peetakse õpetaja, arsti või ametniku ametit, ollakse kodanikuühenduse esindaja või ettevõt-jast töövõtja.

Leppimatust diktaadile ei tohi näidata. Halva mängu juures tuleb teha head nägu. Vastasel juhul kaotatakse seegi pisku.

Demokraatiat ei tasuks päitsete pähepanekuga võrdsustada. Demokraatia tunnus on ühine heaolu ja õitseng, teiste arvel elamisel pole selles kohta. Tagatubade poliitiline monopol tuleks ajaloo prügikasti visata, otsustuste langesse kodanikualgatuslikke ühendusi kaasata. Võimuladviku isiklike ambitsioonide ja kaas-maalaste manipuleerimise tingimuses tõmbame rahvusriigile kriipsu peale.

Õpetajate palgasoovipuul ei saa viljad valmida. Kesk-kond ei soosi seda. Isiklike huvide kõrval tuleb ka üldise heakäigu eest seista.

KIRI

Lüllemäe kultuurimaja avas sügishooaja

Möödunud laupäeval tähistati Lüllemäe kultuurimajas rahvusvahelist eakate päeva. Külla olid tulnud ka Rõõmurullid Sangastest. Kui aga röömsad inimesed koos, siis pidu ka röömsalt kulgeb.

Pärast avasõnu andis kultuurimaja juhataja sõna vallavanemale, kes tervitas kõiki eakaid ja tutvustas vallavolikogu otsust invaauto kasutuse kohta, mis nüüdsest tasuta- ne. Pikemalt jagas hiljem selgitusi sotsiaaltöötaja Õnneke Hermaste.

Päeva ilmastasid kultuurimaja memmede lauluansambli laulud Helle Karja juhendamisel ja tantsurühma Meie Memmed sünnipäevals, juhendaja Heidi Kõvask. Sangaste Rõõmurullid esitasid kaks tantsu ja hiljem õpetasid veel ühistantsoogi.

Ja siis oli aeg lavale paluda üllatusküllaline – kapell Supsti Valgast. Supstilased olid stiilselt riietatud ja laulud olid just sellised, mis memmedele meeltnööda – sai nii tantsida kui kaasa laulda.

Ühiselt kaetud tervisliske toitudega kohvilauas räägiti toitumise teemadel ning jagati infot valmistatu kohta. Oli tore päikseline pärastlõuna päikseliste inimestega.

Üritust toetas Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp.

ENE KAAS
Lüllemäe kultuurimaja juhataja

NÄDALA EDETABEL

Valgamaalase veebivälj-
ande eelmise nädala
loetavaimad artiklid

- Kesküla võis metsatukka min-na tuttava neiu meelitamisel **10 869 klikki**
- Valgamaa tüdruk pildiga kommikarp jõuab lettidele **8976 klikki**
- Õnnetuse põhjustanud noormehe kaitsja vaidlustas otsuse **8044 klikki**
- Valgamaalased said rohkesti auhinnalisi kohti **7863 klikki**
- Politsei pitsitas alaealisi joo-jaid-suitsetajaid **5424 klikki**
- Maja lõomas lahtise leegi-ga **5143 klikki**
- Kuidas tekib usaldamatus? **4741 klikki**
- Kutseõppekeskusesse tuleb kaks lätikeelset õpperühma **4441 klikki**
- Vargad käisid nii toas kui hotellikoridoris **4108 klikki**
- Ettevõtlusest kõnelevad nii riigikogulased kui endine tipp-sportlane **3190 klikki**
- Ford sõitis teelt välja **2846 klikki**
- Vargad põhjustasid mitme-tuhande euro ulatuses kahju **2744 klikki**
- Laupäevase Valgamaalase lugeja sai kaasa ka ajakirja **2665 klikki**

TABATUD HETK

Ligi kaheksa kuud ilmastas linnapilti kokkuvarisenud katusega Ramsi veski, mis loetud päevad tagasi läbis suure muutuse – arhitektuurimälestiselt eemaldati purunenud konstruktsioonid.

FOTO: ARVO MEEKS

KÜSIMUS-VASTUS

Millest räägitakse Otepääl toimival pühapaikadega seotud teabepäeval?

AHTO KAASIK, Tartu Ülikooli looduslike pühapaikade keskuse juhataja, Maavalla koja vanem: «Neljapäeval, 13. oktoobril toimival teabepäeval tuleb juttu Rahvusvahelise Looduskaitseliidu (IUCN) looduslike pühapaikade haldamise juhendist ning Eesti pühapaikadest.

Värskest eesti keelde tõlgitud raamatusse on koondatud suunised, kuidas hiisi ja teisi looduslikke pühapaikasid tuleb kohelda, et nendega seotud looduslikud, kultuurilised ja usulised väärtused oleksid hoiatud.

Raamatu otsene sihtrühm on keskkonnaameti, RMK, keskkonnainspektsiooni ja omavalitsuste töötajad, samuti planeeringute ja keskkonnamõjude hindamise, küllaliikumise ning keskkonnaharidusega tegelevad inimesed.

Teabepäevale on oodatud kõik huvilised. See toimub Otepääl keskkonnaameti majas.»

Tõrva pood võib saada uue omaniku

Eesti Päevaleht kirjutab, et AS RRLektus on 45 toidukauplusega Meie poeketi müüki pannud. Ketti kuulub ka Tõrvas Kevade keskuses asuv pood. Ametlikult pakub firma üürile andmiseks ärruume 11 linnas ja valas, müüki on pandud neli poodi.

Äriregistri andmeil oli ettevõtte eelmise aasta kasum 10 miljonit krooni, 2009. aasta oli see 240 000 krooni.

Kogu firma ülesostmise pakkumisi on saanud juba paar samas valdkonnas tegutsevat äri meest, seisab ajalehes. Väidetavalt pakutakse ASI RRLektus müüa ühe Saksamaa kinnisvarafirma kaudu.

RRLektuse juhatusel liige ja enamusaksionär Rein Reinvee ütles, et «kui keegi pakub kuldmune, on ju raske öelda ei. Aga seni, kuni sellist pakkumist tehtud ei ole, iga hinna eest müümise plaani ka ei ole.»

Tema sõnul otsitakse firmale partnereid kogu aeg. «Üksi väikesed kaugele ei jõua. Kuna aga äri just halvasti ei lähe, võimaldabki see fakt teha turul luuret, et mis toimub.» Saksa firma kaudu keti müümist Reinvee kommenteerida ei soovinud.

Firma tegevusaruandes räägitakse 2010. aasta käibe kasvust ja selle tõttu kassaprogrammide väljavahetamisest ning interjööri ja üksuste korrastamisest. Samas küsib kaubanduskett lehele teadaolevalt liiga kõrget hinda, sest enamasti on tegemist amortiseerunud ruumidega.

Peale 45 kaupluse kuulub firmale hulgiladu, kondiitri- ja pagaritsehhi ning üks toitlustusasutus. (BNS)

Põles varem päästjatele kuulunud hoone

Pühapäeval, 9. oktoobril kell 14.40 teatati häirekeskusele, et Valgas Kungla tänav number 29 asuvast hoonest, mis varem päästeteenistuse ja kiirabi käsutuses oli, tuleb musta suitsu.

Päästjate kohale jõudes selgus, et renoveerimisjärgus kahekorruselise hoone esimesel korrusel põles 75ruutmeetriline ruum koos sinna ladustatud puidust ehitusmaterjaliga. Tuli levis ka vahelagede vahele. Inimesi majas ei viibinud. Päästjad kustutasid põlengu. Tulekahju käigus hävis hoones olnud ehitusmaterjal. Põlengu tekkepõhjuse selgitab menetlus. (VM)

Vanem mees jäi Tartumaal teadmata kadunuks

Tartu politsei palub abi 1943. aastal sündinud mees-terahva leidmisel.

Vello Kants lahkus Tartumaalt Mäksa vallast Tammevalda külast 5. oktoobril. Mees võis lahkuda punase-roosa pärlmuttervärvi jalgrattaga, mille pakiraaami küljes oli korv.

Kants on 170 sentimeetrit pikk, keskmise kehaehitusega, tumedat värvi juustega, milles pisut hallikat tooni. Mehel võis lahkudes seljas olla pintsak, jalas dressipüksid ning kalossid või sandaalid.

Politsei palub kõigil, kes on kirjeldatud meest näinud või teavad midagi tema võimalikust asukohast, helistada Tartu politseijaoskonna telefonil 730 8745 või lühinumbri 110. (VM)

Jaak Mae soovib keskenduda laste spordivarustusele

Otepää gümnaasiumis toimunud ettevõtluskonverentsil astus teiste seas üles endine tipp-suusataja Jaak Mae, kes nüüd ettevõtjana uusi kõrgusi vallutab.

ELERI LÕHMUS

eleri.lohmus@valgamaalane.ee

«Minu ettevõtluskarjäär on siia maani olnud suhteliselt lühike,» sõnas Eesti Suusaliidu juhatusel liige ja Otepää MK-etapi korraldusmeeskonna juht Jaak Mae. Seni on ta tegutsenud kinnisvaravaldkonnas.

Samas tunnistas Mae, et koos suusataja Kaspar Kokaga soovitakse välja tulla ideega toota spordivarustust lastele. «Selleks, et päris väikseid tuua tervislike eluviiside juurde juba enne, kui nad õpivad arvuti selgeks,» ütles Mae.

Läbis pika tee

Ta lisas, et suusatajana saadud kogemusi on pärast karjääri lõppu hea ära kasutada ja miks mitte selleks, et oma ettevõttele alus panna.

Mae sõnul on iga tippsportlane omal kombel ettevõtja, et aga selleks saada, tuleb läbi käia väga pikk tee. «See eeldab kindlasti pikaajalist pühendumist ja tööd,» rääkis endine tippsuusataja.

Ta lisas, et kui tulemus on piisavalt kõrgest rahvusvahelisest klassist, siis sellest hetkest alates saabki sportlasest ettevõtja. «Tänu edukusele tekivadki sportlasel võimalused sõlmida toetus- ja reklaamilepinguid, mis tagavad sissetuleku.»

Meedia tähtsus on selgeks saanud

Olympiamedali võitjale on selgeks saanud seegi, et tänapäeval on sport osa meelelahutusärist. Nähtavalt edukas sportlane peab Mae sõnul pidevalt meedias figureerima, veel parem televisioonis. Parim viis seda saavutada on taas väga head sportlikud tulemused.

«Kui oled sinna jõudnud, soovitan teha endale selgeks meedia toimimise põhimõtted,» oli Mae sõnum noortele, kes alles praegu valiku ees, kas tegeleda tiptasemel spordiga või mitte.

«Kui oled olnud piisavalt edukas, lood selle kaudu võimalusi ka hilisemas ettevõtluses hea olla. Kindlasti on väga oluline tipus olles saavutatud tunded, suhtlemisoskus ja -viisid.» Mae sõnul on tutvused edaspidises elus pärast tippspordist loobumist väga hea lähteplatvorm.

Lisaks Eesti Suusaliidu juhatusel liigmele Jaak Maele astusid 6. oktoobril Otepääl peetud konverentsil ettekanne üles Riigikogu aseesimees Jüri Ratas, kes kõneles riigist ja ettevõtlusest. Rahanduskomisjoni liige Taavi Rõivas esines aga ettekandega riigi rahandusest

ELERI LÕHMUS

eleri.lohmus@valgamaalane.ee

Pühapäeval TV3 eetris olnud «Laulupealinna» teises saates pidi pealtvaataja otsuse tahtel kõrvale astuma Otepää esindus.

Vallavanem Andres Visnapuu, kes ka ise pühapäeval saates lauljana üles astus, ütles, et Otepää väljalangemise põhjust on raske selgitada. «Esiteks võib-olla see, et Otepää on kõige väiksem koht,» sõnas Visnapuu.

Vallavanem oli kindel, et pärast põhihääletuse lõppu polnud Otepää kaugeltki viimane. «Aga kuna reeglid on sellised, jäi kaks osavõtjat ning tartlased laulsid esimesena,» selgitas Visnapuu. Ta lisas, et kuna

Endise tippsuusataja Jaak Mae hinnangul on tema tee spordist ettevõtlusse igati loogiline.

FOTO: POSTIMEES/SCANPIX

ettevõtluskeskkonna kujundamisel. Meediaettevõtja Mart Kadastik esitas ettekanne pealkirjaga «Meediatsunami – kuidas selle eest ära joosta».

Tootmisettevõtte võimalustest väi-

kelinnas andis ülevaate Otepää Metall ASI juhataja Kalev Merisalu. Konverentsi moderaatorid olid Taavi Rõivas ja Riigikogu maaelukomisjoni liige Meelis Mälberg.

Otepää langes «Laulupealinna» saates konkurentsist välja

Otepää esindus laulis kohe pärast Tartut ning siis lõppes peaaegu kohe ka hääletamine, ei soosinud seegi asjaolu Otepää.

Visnapuu sõnul lubasid saate korraldajad alguses loosimise teha, kumb linn kõigepealt üles astub, kuid seda ei tehtud. «Tartu mass on ikka suurem, Otepääga võrreldes on neil rohkem elanikke ning seega ilmselt tekkis kiire hääletamise juures masiefekt,» rääkis Visnapuu.

Edasipääsemise kohta sõnas Visnapuu veel, et võib olla pidanuks rohkem enesereklaami tegema. «Käitusime igati ausalt, ei palunud kellelgi vallavalitsusest helistada,» rääkis ta.

Vallavanema sõnul läks tema etteaste koos Marju Läniku ja Veikko Tää-

riga pühapäevases saates väga hästi. Esitamisele tuli Läniku repertuaari kuuluv lugu «Karikakar». «Kõik koos alustasime proovide tegemisega alles laupäeval,» rääkis Visnapuu, kuid lisas, et varasemalt tegi ta proove eraldi nii Tääri kui Länikuga.

Saates osalemine mõjub vallavanema hinnangul Otepäälle samas igati positiivselt, kuna osalejate tegemistest räägitakse. «Halba maiku ei jää ühestki osalejast,» usub Visnapuu.

Finaliste prognoosides ütles Otepää vallavanem, et tema hinnangul võiksid sinna jõuda Birgit Õigemeel Kohila ning Ott Lepland Kärkla esindajana. «Hoian väikestele põialt,» lisas Visnapuu.

President Ilves andis riigikogus ametivande

Teiseks ametiajaks Eesti presidendiks valitud Toomas Hendrik Ilves andis esmaspäeval Riigikogus ametivande ja alustas oma teist ametiaega riigipeana.

Riigikogu valis 29. augustil esimeses hääletusvoorus Toomas Hendrik Ilvese teiseks ametiajaks presidendiks. Ilves sai salajasel hääletusel 73 häält. Presidendi valimiseks riigikogus oli vaja vähemalt 68 saadiku toetust. Ilvese vastaskandidaat Indrek Tarand sai 25 häält.

Toomas Hendrik Ilvese esimene ametiaeg presidendina algas 9. oktoobril 2006, kui ta andis riigikogu ees ametivande ja astus ametisse. Presidendi valimiskogu valis Ilvese presidendiks sama aasta 23. septembril.

Ilves on sündinud 26. detsembril 1953 Rootsisis Stockholmis. Tema abikaasa on Evelin Ilves. Toomas Hendrik Ilvesel on kolm last: Luukas Kristjan (1987), Juulia Kristiine (1992) ja Kadri Keiu (2003). Ilves on lõpetanud 1976. aastal Columbia ülikooli ning 1978. aastal Pennsylvania ülikooli psühholoogia erialal. (BNS)

President Toomas Hendrik Ilves vannet andmas.

FOTO: POSTIMEES/SCANPIX

Mesipuu ja Laia tänava probleem saab lahenduse

Valgas Mesipuu tänavalt Laiale tänavale keeravate autojuhide vaatevälja ristmikul on tihti peale seganud Laial tänaval parkinud autod. Paljud juhid on pidanud sooritama vasakpööret ehku peale, kuna vaateväli on piiratud.

Valga linnavalitsus soovib probleemi peagi lahendada. Linnavalitsuse linnahooldusameti juhataja Arno Uprus ütles Valgamaalasele, et linnavalitsuse liikluskomisjon otsustas maha tõmmata pidevjoone, mis tähendab, et telgjoone vahele ei jää piisavalt ruumi suure autoga parkida.

«Parkimise keeldu otseselt ei ole, aga juht peab jätma ruumi,» selgitas Uprus, et mootorratta pargib tee äärde ära, kuid kaubikut enam mitte. Linnahooldusameti juhataja sõnul tõmmatakse joon maha enne lume ja jää tulekut. (VM)

68

protsenti Euroopa Liidu elanikest peab Eurobaromeetri eriuuringu andmetel kliimamuutusi väga tõsiseks probleemiks. Kokku intervjueriti enam kui 26 000 elanikku. (VM)

Põllumehed kogunevad meelt avaldama

Homme kogunevad põllumehed Eesti Põllumeeste Kesklidu, Eestimaa Talupidajate Kesklidu ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja kutsel meeleavaldusele Euroopa Komisjoni Eesti esinduse ees Tallinnas.

Kell 13.30 leiab samas aset Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika reformi õigusaktide eelnõude tutvustamine. Teavitussõruts viiakse samaeagselt läbi kõigis ühenduse liikmesriikides, Eestis tutvustab seda Sören Kissmeyer-Nielssen Euroopa Komisjoni põllumajanduse peadirektoraadist.

Reformikava ei rahulda Baltimaade põllumehi ega järgi Euroopa Liidu solidaarsuspõhimõtet. Ühisel turul ei ole võimalik toota, kui põllumajanduse sisend- ja kokkuostuhinnad on ühenduse riikides sarnased, toetused erinevad aga kordi. Võrreldes ELi 27 riigi keskmisega saame toetust üle kahe korra vähem.

Põllumeestele teadaolevalt on liitumisel fikseeritud täismahus finantspaketti arvestades toetuse määr 2009. aasta andmetel kasutuses oleva põllumajandusmaa järgi Eestis 115 €/ha, Kreekas 390 €/ha ja näiteks Hollandis 460 €/ha. Euroopa Liidu 27 liikmesriigi keskmine on 270 €/ha.

Eesti põllumehed on varemgi juhtinud tähelepanu ühtse põllumajanduspoliitika vildakale toetussüsteemile ja neil on hea meel, et ka Eesti valitsus on osundanud ebaõiglusele tulevases põllumajandustoetuste kavas. Maaelanikud toetavad valitsuse nõudmisi toetuste võrdustamiseks vähemalt 90 protsendi tasemele Euroopa Liidu keskmisest aastaks 2014.

Meeleavaldused toimuvad samuti Läti ja Leedu pealinnades, samal ajal saab teoks ka kolme Balti riigi põllumeeste ning europarlamenti saadikute ühisväljaastumine Brüsselis. (VM)

Eesti põllumeeste protest Riigikogu uste ees aastal 2009. FOTO: ARHIIV/VALGAMAALANE

Vihmast saab nädala teisel poolel lörts

Soomest Venemaale liikuva tsükloni järel tuleb homme Eestis arvestada vihmahoogu- de ning puhangulise lääne- ja loodetuulega.

Kuna madalrõhkond võtab edasise suuna kagusse, pöörduv õhuvool selle järel põhja ja kannab päev-päevalt külma juurde. Seega tahkes faasis sadu on nädala teises pooles vägagi reaalne.

Homme on pilves selgimistega ilm. Hooti sajab vihma. Puhub lääne- ja loodetuul 5–10, rannikul puhanguti 15 m/s.

Sooja on 8–11 kraadi. (Ilmajaam.ee)

Ülesanne käes, asusid grupid tööle. Iga laudkond arutas läbi, mis Sangaste valla noorte elus vajaks parandamist.

Sangaste vald uuris noorte vajadusi

Keenis toimus Sangaste valla noorte ja võimu väitlus teemal, mis on vallas hästi, mis halvasti ning mida tuleks ette võtta, et läheks paremini.

HELJU KESKPALU

helju.keskpalu@valgamaalane.ee

Väitlust juhtis Siiri Liiva Valgamaa noorsootöökeskusest. Osalesid vallavanem Kaido Tamberg, volikogu liikmed Tatjana Laadi (sotsiaalkomisjoni esimees) ja Karli Oja (revisjonikomisjoni liige), kooli esindajatena õppealajuhataja Saima Tell (volikogu sotsiaalkomisjoni liige) ja noorsootöötaja Rait Elvet (volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni liige), lõpuklassi õpilastest Siiri Linde.

Ülejäänud osalejad olid Keeni põhikooli vilistlased. Kokku tuli kohale kakskümmend inimest.

Valiti välja aktuaalsed teemad

Kõigepealt lasi väitluse juht osalejail pakkuda teemad, mille üle diskuteerida. Neid käidi välja kümme. Neist valiti kaks, mis puudutavad osalejaid kõige rohkem: 1. Mis on praegu vallas hästi, mis halvasti ja kuidas teha paremaks? ja 2. Kas noored kasutavad olemasolevaid ressursse?

Järjest-loe-põhimõttel jagunes seltskond nelja viieliikmelisse gruppi. Kaks said esimese, kaks teise teema. Ülesanne oli välja tuua kolm argumenti ja näiteid oma seisukoha toetuseks. Tulemuste ettekandmisele järgnes mõttevahetus.

Kokkuvõttes jäi valla elu eemalt jälgijale positiivse poole pealt kõrva, et noortel on keskus, kus koos käia ja tegevust leida. Koolis ja seltsimajas töötavad huviringid, vallas on väga head sportimisvõimalused, head teed, kohalikel hea läbisaamine, naabritel töötab hästi ja elukeskkond on turvaline.

Väitluse juhiks kutsutud Siiri Liiva hoidis ohje kindlalt peos.

FOTOD: ARVO MEEKS

Toodi välja ka, mis on halvas- ti. Nimetati vallasisest kehva bussiliiklust, mis ei soodusta näiteks ringidesse ega noortekeskusse jõudmist. Ettepanek oli uurida selle vajadust ja tarbijate hulka.

Loomulikult on ka Sangastes vajadus töö ja uute töökohade järele. «Hea oleks, kui saaks siia meelitada firmasid, kes pakuksid tööd ja tooteid kogu Eestile,» oli üks mõtteavaldus. «Oma valla noored võiksid uusi firmasid luua,» oli teine.

Vallavalitsus ootab noortelt ideid

Keeni põhikooli lõpuklassis õpetatakse firma alustamise algtõdesid, Otepää gümnaasiumis õppinutel oli öelda, et gümnaasiumiastmes õpetatakse õpilasfirma tegemist. Vallavanem Kaido Tam-

berg ootab, et noored tulevad oma ideedega, küll siis juba edasi saab minna.

Üks neiu tuli välja murega, et tööandja ei taha õppivaid noori tööle võtta. «Õpin kaugõppes hooldustöötajaks. Tööle tahetakse ainult täiskohale. Mulle see ei sobi,» ütles ta.

Kultuurispetsialist Merle Tombaku soov on tuua kaks korda aastas valda nimekas artist.

Kultuurielu arutamisel pörkusid erinevad seisukohad. Keegi märkis, et kohalikud käivad kultuuri nautimas väljaspool valda. Siin jäi Valgamaalane ootama, kas see on hea või halb. Siiri Liiva küsis: «Kas naudivad seda, mida kohapeal ei saa teha?» Üks seletus

oli: suuremad peod ja kontserdid on ju linnas.

Kultuuri asemel rohkem meelelahutust?

«Meil on tehtud väga kihvte asju – on, mida vaadata,» käis välja vallavanem oma tegijate kaitseks. Selle järel tegi Liiva järelduse, et võib-olla tahetakse meelelahutust, mitte kultuuri. Selgus, et selles osas puudub kogukonna arvamus.

Kultuurispetsialist Merle Tombaku soov on tuua kaks korda aastas valda nimekas artist. Näiteks sel kuul gurmanide õhtul esineva Ivo Linna ja Antti Kamiste vastu on väga suur huvi.

Veel oli arutuse all vallarahva aktiivsus ja passiivsus. Ühe osalenu arvates näitab passiivsust, et koos perega ei võeta midagi ette ega tulla välja. Liiva sõnul on see näide perekonnarolli vähenemisest kogu Eestis.

Saima Tell aga oli lastega Sanwoodis käinud ja mõistab päevad otsa rutiinset tööd tegevaid inimesi, kes pärast väsitavat päeva on pigem kodus oma pere keskel, kui lähevad välja. Tema ei pea õigeks neid passiivseks nimetada.

Ühe halva asjana nimetati mõnainete lihtsat kättesaadavust noortele, mis tekitab üha rohkem probleeme. «Alati leidub täiskasvanu, kes ostab noortele sigarette või alkoholi,» oli näide. Siiri Liiva arvates peaks kogukond selle probleemiga midagi ette võtma.

Noorteüritustega seoses pöörati tähelepanu ajale ja huvile. Kuna enamik sihtgrupist õpib kauge- maal, peeti oluliseks ürituste regulaarsust.

Noored, kes kogunevad Sangaste ja Keeni bussipeatusse aega veetma, panevad täiskasvanud oma huvide või nende puudumise pärast muretsema. Õhku visati küsimus: mis tooks valla noori kokku? Keegi arvas, et defitsiit on vaja tekitada, keegi –, et midagi äkilist on vaja teha.

Siiri Liiva tänas kaasamõtlejaid ja ütles, et tulevik on nende endi kätes. Niisugused arutelud pidas ta mõttekaks traditsiooniks muuta. «Kui omavalitsus võtab selle aja, näitab see hoolivust,» olid tema lõpusõnad.

Tõrva alustab koostööd Ungari linnaga

SIRJE LEMMIK

sirje.lemmik@valgamaalane.ee

Möödunud laupäeval allkirjastasid Tõrva linnapea Agu Kabrits ja Fonyódi linna volikogu liige Gábor Fárkas Tõrva ja Fonyódi koostööprotokoll, mis kavandab kontakte koolide, noortekeskuste kultuuriasutuste samuti vabatahtlike organisatsioonide vahel. Tõrva linnavalitsuse välissuhete spetsialisti Tiitu Madala sõnul võimaldab koostöö kogeda piiriüleseid tegevusi nüüdisaegses Euroopas.

Fárkas viibis Tõrvas Ungari Somogy maakonna delegatsiooni koosseisus, mis külastas Valga maakonda 6.–9. oktoobrini. Fonyód asub Balatoni järve ääres ja on Tõrvale küllaltki sarnane väikelinn.

«Olen kindel, et meil on palju ühist. Külastasime Tõrva gümnaasiumi, noortekeskust, kirik-kammersaali, kunstistuudiot, saime kokku sportijate ja nägime Eesti rahvatantsu,» ütles kohtumisjärgselt Gábor Fárkas.

Järgmisel suvel on ungarlastel plaanis kutsuda Tõrva segarahvatantsurühm külalisesinemistele Fonyódi ja teistesse Balatoni järve äärsetesse linnadesse.

Tõrva linnal on sõprusuhed Laihia vallaga Soomes, Esunga kommuniga Rootsis, Hemsedali kommuniga Norras ja Łukówi linnaga Poolas.

Vähemvõimekaim vald on taas Öru

Eile esitletud uuringust selgub, et viimase nelja aasta lõikes on võimekaim kohalik omavalitsus jätkuvalt Viimsi vald Harjumaal, kõige vähemvõimekas aga taas Öru vald Valgamaal.

Kohaliku omavalitsuse võimekuse indeksi andmete analüüsi tulemused näitavad, et üldtendentsina iseloomustab rahvastikuarengut perioodil 2005–2010 territoriaalsete erisuste suurenemine, samas kui suurenemise kiirus on viimastel aastatel aeglustumas.

«Samas on uuringut vaadates selge, et regionaalarengu võtmekoht on töökohad ja omavalitsuste võime olla erasektorile piisavalt pädev ja paindlik partner nende loomisel,» nentis regionaalminister Siim Kiisler.

«Inimesed kolivad sinna, kus on töökohad ning korras koolimajast või lasteaiakohtadest üksinda ei piisa. Siin peavadki omavalitsuste juhid ja volikogude liikmed mõtlema, kas praegu neil on suutlikkus töökohtade loomisele kaasa aidata või on neil vaja selleks teistega jõud ühendada,» lisas ta.

Kohaliku omavalitsuse võimekus Eesti linnades ja valdades väljendub uuringu koostajate hinnangul samaaegselt nii kohaliku omavalitsusest kujundavates eeldustes ehk haldussuutlikkuses kui ka selle valitsemise üldisemates tulemustes.

Võimekuse mõõtmisel eristati kuut komponenti: rahvastik ja maa, kohaliku majanduse tugevus ja mitmekesisus, elanikkonna heaolu, omavalitsuse finantsolukord, omavalitsuse organisatsiooni tugevus, pakutavate teenuste maht ja mitmekesisus.

Analüüsi viis siseministrieri tellimisel läbi konsultatsiooni- ja koolituskeskus Geomedia. (VM)

Valgamaale tuli aasta õppija eripreemia

Täiskavanud õppija nädal algas reedel vabariikliku tunnustus-üritusega. Aasta õppijana sai eripreemia Sangaste valla elanik Heili Freimanis.

SIRJE LEMMIK

sirje.lemmik@valgamaalane.ee

Valgamaa kutseõppekeskuse täiskasvanute koolituskeskuse juhataja Mare Visnapuu sõnul on tänavune täiskasvanud õppija nädal (TÕN) juba neljateistkümnnes. Selle moto on «Õpime mõnuga» ja tunnustlause «Õppimine seob põlvkondi».

«Igal inimesel on võimalus õpida ja areneda ning seeläbi kujundada paremini oma tööalast karjääri,» ütles Visnapuu. Tema arvates on tublisel inimesi, kes täiendavad oma teadmisi olenemata vanusest, meie seas palju. Neid on aga vaja märgata ja tunnustada.

Mitmekülgne ja ettevõtlik õppija

Koolituskeskuse juhataja sõnul avati TÕN reedel piduliku tunnustus-üritusega Rapla Vesiroosi gümnaasiumis, kus kuulutati välja selle aasta parimad õppijad ja koolitajad. «Tore uudis oli, et aasta õppija eripreemia pälvis Heili Freimanis Valgamaalt,» lisas Visnapuu.

Töötukassa karjääriinfoespetsialist Merike Töldsepp on tunnustamise statuudis aasta õppijat iseloomustanud järgnevalt.

«2008. aastal läbis Heili Freimanis töötuna ettevõtluskoolituse, koostas äriplaani ning alustas füüsilisest isikust ettevõtjana käsitöö ja õmblusteenuste pakkumisega Sangaste vallas. FIEst on tänaseks välja kasvanud firma OÜ Heikal, mille eesmärk on välja arendada laste loodushariduslik teemapark Hiireurg Sangaste los-

Täiskasvanud õppija nädala ürituste käigus on huvilistel võimalus oktoobris külastada Valga keskraamatukogus avatud näitust «Samm-sammult targemaks».

FOTO: ARVO MEEKS

si juures. Lisaks sellele õpetab ta õpilasi Valgamaa kutseõppekeskuses ja Urvaste koolis, juhendab Sangaste vallas töötute tööharjutust ja viib läbi erinevaid õpitubasid ning jagab omandatud teadmisi heal meelel teistega.»

Korraldatakse temaatilisi üritusi

Õpinädal on tegevusrohke ka Valgamaal. Valga keskraamatukogus on oktoobris avatud raamatunäitus «Samm-sammult targemaks», «Valgamaa maaramatukogudes toimuvad sel kuul näitused «Õppimine seob põlvkondi» ja «Inimene õpib kogu elu», viiakse läbi vestlusringid, õpinge ja -tubasid,» andis Visnapuu teada.

Lüllemäe rahvaõpistu koos Räpina vabaharidusühendusega avavad 12. oktoobril õpitua, kus

Heili Freimanis

FOTO: WWW.ANDRAS.EE

saab ennast kurssi viia klaasisulatamise ja keraamika valmistamise kunstiga. Koikküla külastuskeskuse eestvedamisel korraldatakse

18. oktoobril ühisüritus vanavanematele ja lastelastele.

27. oktoobril on avatud õpitoad Otepää lasteaias Võrukael, kus lapsed koos vanemate ja vanavanematega saavad samuti üheskoos midagi ette võtta ja ära teha.

«TÕNi ürituste käigus kohtusid eelmisel nädalal Tõrva kirik-kammersaalis tuntud inimesed Helme kihelkonnast,» lisas Visnapuu.

Nädala maakondlik kõrghetk on kindlasti 17. oktoobril toimuv tunnustamisüritus Valgamaa kutseõppekeskuses, kus kuulutatakse välja maakonna aasta õppija, koolitaja, koolitussõbralik organisatsioon ning omavalitsus. Lisaks päevakohastele sõnavõttudele ja tunnustamisele anevab osavõtjatel võimalus tutvuda uue õppekeskuse hoonega.

TÕNi vabariiklikest üritustest

TÄISKASVANUD ÕPPIJA NÄDAL (TÕN)

Toimub koostöös haridus- ja teadusministeeriumi, Eesti Täiskasvanud Koolitajate Assotsiatsiooni ANDRAS ja TÕNi piirkondlike koordinaatoritega.

2011. aastal tunnustatud: Aasta õppija – **Ralf Burk** Ida Virumaalt Aasta õppija eripreemia – **Heili Freimanis** Valgamaalt ja **Tiiu Kauber** Saaremaalt Aasta koolitaja – **Viive Einfeldt** Pärnumaalt Aasta koolitussõbralik organisatsioon – **Rapla keskraamatukogu** Aasta koolitussõbralik omavalitsus – **Albu vald Järvamaal**

Allikas: www.andras.ee

väärib äramärkimist neljapäeval Tallinna Rotermanni soolalaos toimuv Grundtvigi päev, kus keskendatakse teemale «Aktiivsena vananemine meis ja meie ümber». Lisaks ettekannetele on avatud töotoad. Homme toimub e-õppepäev «Vanaema õunapuu otsas», mille pealkirjaga soovatakse rõhutada aktiivsena vananemist ja solidaarsust eri generatsioonide vahel.

Reedel leiab aset täiskasvanuhariduse foorum, kus aruteludes keskendatakse koostöö vajalikkusele õppimisvõimaluste loomisel, tutvutakse erinevate edulugudega ning vaadeldakse täiskasvanuhariduse osatähtsust regionaalpoliitilisel vaatest. Täpsemat infot on huvilistel võimalus saada AND-RASE kodulehelt.

Täiskasvanud õppija nädal kestab 14. oktoobrini.

Euroliitu õppimata tulek valmistab mujalt pärit noortele raskusi

Euroopa Komisjoni äsjases aruandes tõdetakse, et välismaa üliõpilastel on endiselt raskusi õpinguloo saamisega Euroopa Liidus õigusaktide ebahütlase rakendamise tõttu.

Aruandes selle kohta, kuidas on liikmesriigid rakendanud ELi eeskirju ja lubanud kolmandatest riikidest pärit üliõpilastel, õpilastel, tasustamata praktikantidel ja vaba-tahtlikel oma riiki siseneda ja seal elada, soovatakse selliste ajutise rände vormide kasutamist süvendada.

«Üliõpilaste liikuvus on kasulik maailmajanduse arengule, soodustades teadmiste ja ideede levikut. Komisjon jätkab jõupingutusi, et kujundada välja õigusraamistik, millega võimaldatakse kolmandate riikide kodanikel omandada Euroopas oskusi ja teadmisi,» lubas siseasjade volinik Cecilia Malmström.

2009. aastal sisenes õpingute, õpilasvahetuse, tasustamata praktika või vabatahtlikute teenistuse eesmärgil Euroopa Liitu enam kui 200 000 kolmandate riikide kodanikku. Suurima arvu üliõpilasi võtsid siis vastu Prantsusmaa (53 563), Itaalia (32 634), Saksamaa (31 345), Hispaania (22 068) ja Rootsi (13 968). (VM)

Kool keelustas dresside ja lõhkiste teksade kandmise

Tallinna Jakob Westholmi gümnaasiumi noorte õpetajate algatusel koostati nimekiri riietusest, mis kooli ei sobi. Nii sattusid põlu alla dressid, lõhkised teksad, aga ka suurte reklaamtekstidega särigid.

«Senises kodukorras oli kirjas, et alternatiiviks koolivormile on lubatud korralik riietus ja siis iga õpilane tõlgendas seda vastavalt oma soovile,» selgitas üks noortest õpetajatest, kooli infojuht Andrus Altmeri. «Kas kapuutsiga pusa, mis tänapäeval on popp ja noortepärane, on korralik riietus, mida on mõned väitnud, kui neile on märkusi tehtud?» tõi ta näite kerkinud küsimusest.

Altmeri sõnul leidsid koolis lubatud riietust arutades nii noored õpetajad kui õpilased, et dressid ei ole korralik riietus.

«Samas ei keelata teksapiükse ega T-särke. Lihtsalt küsimus oli selles, kas kool peab olema see koht, kus Hello Kittyt reklaamida ja siis leidsime, et see nii ei ole,» sõnas ta.

Altmeri sõnul ei ole Westholmi koolis kavas nõuda, et noored hakkaksid peitma T-särgil olevat tootjalogo. «Aga on suur vahe, kas Lacoste on väiksel kirjutatud kuhugi turjale või on mingi väga suur pilt keset rinda. Seda, et särki pole reklaami all näha, me taunime,» selgitas ta.

Infojuhi kinnitusest nõustusid õpilaste esindajad suuresti noorte õpetajate esitatud ebasobiva riietuse nimekirjaga ning suuri vaidlusi see ei tekitanud.

Õpilasomavalitsuse juht, 11. klassis käiv Elina Kaarneem kinnitas, et põhimõtteliselt nende

arvamus ühtis õpetajate omaga. «Leidsime, et kooli ei sobi lõhkised püksid ja hästi kirjud särigid,» rääkis ta. Neiu kinnitusele pole ta küll kuulnud, et keegi tema kaastelsetest riietust reguleerivat nõuet halvustaks. «Võib-olla on asi selles, et tegu on ikkagi 11. klassiga ja mõistus on pähe tulnud, on aru saadud, et kool on viisakas asutus.»

Jakob Westholmi gümnaasiumi uue kodukorra kohaselt ei ole õpilastel lubatud kanda plitide, tekstide, reklaamide ja aplikatsioonidega riideid, dresside väljaspool kehale kasvatuse tundi, katkiseid ja paljastavaid riideid, silmatorkavaid ehteid, neete, rõngaid ja muid kaunistusi ning silmatorkavat meiki.

Tallinna teistes koolides on koolis kantav riietus erinevalt reguleeritud. Tallinna kunstigüm-

naasiumi kodukorras on kirjas vaid, et kooli ruumides on keelatud kanda peakatet (igasugused mütsid, rätid, kapuutsid jm), aga ka kõrvaklappe.

Mustamäel asuvas 32. keskkoolis nõutakse, et õpilane riietuks koolis korrektselt, väljakutsuv ning keha paljastav riietus ei ole kooli sobiv. Dresse lubatakse kanda vaid kehalise kasvatuse tunnis ja kooli siseruumides tuleb olla peakatteta.

Inglise kolledži kodukorra kohaselt peavad noormehed kanda tumedaid viigipükse, kooli kampsunit või vesti ja koolilipsu. Alternatiivina on lubatud tume ülikond. Neidudel on lubatud kanda tumedat seelikut või pükse, ühevärvilist pluusi, kooli kampsunit, vesti või jakki. (Postimees.ee)

Noored õpetajad peavad kogu Euroopas leppima väikse palgaga

Avalikus sektoris töötavate õpetajate ja koolidirektorite palkasid puudutavast aruandest ilmneb, et peaaegu kõikides Euroopa riikides on alustavate õpetajate brutopõhipalgad väiksemad kui sise-majanduse kogutoodang inimese kohta. Mõne erandiga ei jõua kogu tööaja jooksulgi palgad tõusta isegi mitte kahekordseks.

Palkade ja lisatasude kohta saadaolevate andmete põhjal on Euroopa Liidu kõige paremini tasustatud õpetajad Luksemburgis, Taanis ja Austrias. Kõige kehvimini on tasustatud õpetajad Bulgaarias ja Rumeenias. Majandussurutise ajal on õpetajate palgad tõusnud vaid Poolas ja Madalmaades.

Sarnaselt paljudele teistele riikidele ei ole ka Eesti õpetajate palgad 2008/2009. ja 2009/2010. õppeaasta võrdluses kasvanud.

Enamikus Euroopa riikides saavad õpetajad mitmesuguseid lisatasusid, kuid ainult pooles riikidest on need suunatud erialase pädevuse tõstmisele ja õpetajaoskuste täiustamisele.

«Imetlen siiralt meie õpetajaid, kes annavad tõsise panuse laste ja meie ühiskonna kujundamisse,» sõnas Euroopa hariduse, kultuuri, mitmekeelsuse ja noorsoo volinik Androulla Vassiliou. «Peame innustama parimaid koolilõpetajaid valima õpetajakutset ja sellele ustavaks jääma. Tööta-

su ja -tingimused on esmatähtsad, kui tahame parimaid õpetajaid köita ja hoida,» lisas Vassiliou.

Aruandest ilmneb, et kutsetee alguses saavad õpetajad kõikides liikmesriikides brutopalka, mis on väiksem kui sisemajanduse kogutoodang ühe inimese kohta, välja arvatud Saksamaal, Hispaanias ja Portugalis. Ainult kolmes riigis – Küprosel, Portugalis ja Rumeenias – saavad õpetajad põhipalka oma karjääri jooksul kahekordistada. Kuid ka seal kulub üle 20 aasta, et jõuda palgaskaala tippu.

Samas on õpetajate tegelikud palgad koos lisatasudega paljudes riikides palgaskaala tipu lähedal.

See on tingitud õpetajaskonna vananemisest ja hüvitistest. Taanis (61 804 eurot), Kreekas (22 817 eurot), Soomes (44 775 eurot) ja Inglismaal (35 580 eurot) on õpetajate kättesaadud töötasu selliste hüvitiste tõttu keskmiselt kõrgem kui skaala kõrgeim töötasu.

Aruanne puudutab 27 Euroopa Liidu liikmesriiki, Islandit, Liechtensteini, Norrat ja Türgit. Euroopa Liidu liikmesriikides on praegu kuus miljonit õpetajaametit pidavat inimest. Aruanne, mille on koostanud komisjoni haridusteabe võrgustik Eurydice, avaldati 5. oktoobril ülemaailmse õpetajate päeva puhul. (VM)

MUSEUMI VEERG

www.valgamuseum.ee

Muljeid põhjamaade muuseumidest

Septembri kolmandal nädalal käisid maakonnamuuseumide töötajad Taanis ja Norras, reisiseltskonda kuulus ka meie teadur Rain Soosaar. Tutvuti nendes riikides läbi viidud muuseumireformide tulemustega, muuseumide rolliga ühiskonnas ning igapäevase töö suundumustega.

Selgus, et Taani ja Norra muuseumidel oli üllatavalt palju ühist Eesti omadega. Ka seal on pävakorras kohalike muuseumide ümberkorraldamine ning piirkondlikud identiteediotsingud. Nagu meilgi, rõhutatakse külastajate arvu olulisust ning seda, et muuseumid peaksid olema atraktiivsed, majanduslikult jätkusuutlikud ja külastajasõbralikud.

Kuid selle kõrval tähtsustatakse Taanis ja Norras ka kogude- ja uurimistöö professionaalsust. Küllap tuleneb see asjaolust, et suur osa muuseumiametnikest on seal ajalooaharidusega ning neil on endal praktilise muuseumitöö kogemus.

Külastatud muuseumide püsiekspositsioonid nägid tihti välja küllaltki sarnased Eesti omadele. Parimad neist paistsid aga silma selle poolest, et läbi mõeldud ja maitseka teostusele liitus asjatundlikkus ja põhjalik uurimistöö. Muuseumitöötajatel näis olevat nii motiveeritud pusimise tulemusena kujunenud sõnumeid kui indu ja leidlikkust neid edasi anda.

Näiteks tasuta Kopenhaagenit külastades üles otsida sealne töölistmuuseum, Oslo aga meie vabaõhumuuseumi meenutav Folkemuuseum.

Sellest, mida veel Norras ja Taanis nähti ja tallele pandi, on kavas rääkida peagi Valga muuseumis toimulise ettekandeõhtul.

Vaata inimest Valga muuseumis!

Aapo Puki portreenäitus «Vaata inimest!» on avatud 29. oktoobrini. Näituse jooksul on huvilistel võimalik lasta end portreerida. Kontakt telefoni leiab muuseumi kodulehelt.

Portreepäev Aapo Puki juhendamisel

29. oktoobril kell 10–17 õpetab Aapo Pukk muuseumi galeriis, kuidas maalida portreed. Infot saab muuseumist.

FOTO: ARVO MEEKS

Mida peab teadma ravikindlustusest võõrsil töötamise ja õppimise ajal

Kui töötaja saadetakse Euroopa Liidu riikidesse, Norrasse, Liechtensteini, Islandile või Šveitsi (edaspidi EL) pikemaajalisele töölähetusele, peab tal kaasas olema sotsiaalkindlustusametist väljastatud tõend.

See tõendab tema maksude laekumist Eestisse. Vajaminevat arstiabi saab kohapeal Euroopa ravikindlustuskaardiga.

Anu Valli Eesti Haigekassa Tartu osakonnast täpsustas, et kui lähetus on pikem kui aasta, tuleb lisaks sotsiaalkindlustusametist väljastatud vormile E101 kaasa võtta ka vorm E106, mille väljastab haigekassa.

Vorm E106 tuleb tema kinnitusel lähetusriiki jõudes registreerida ning selle alusel tekib õigus saada igasugust arstiabi võrdselt lähetusriigi kindlustatutega. Kui kaasas on pereliikmed, saavad nemadki lähetusriigis kindlustuse.

Mõlemal juhul peab arvestama, et ise tuleb maksta kõik arstiabiga seotud omavastutustasud (näiteks visiititasu, voodipäevatasu, mingi protsent teenuse/ravimi hinnast jne).

«Kui inimene on tööle läinud mõne Euroopa Liidu tööandja juurde ning tema maksud, sealhulgas sotsiaalmaksud, laekuvad välisriiki, tekib tal ravikindlustus selles riigis ning ravikindlustus Eestis katkeb. Kahes riigis korraga ravikindlustust olla ei saa. Töötades kahes liikmesriigis korraga, on inimene kindlustatud seal, kus ta elab,» rõhutas Valli.

Teise Euroopa Liidu riigi kindlustatu saab Eestis viibides arstiabi Euroopa ravikindlustuskaardi alusel. Kui mingil põhjusel on vaja saada plaanilist arstiabi Eestis, peab küsima selleks nõusolekut ning vormi E112 oma kindlustajariigilt.

Kui oma kindlustajariigilt selleks nõusolekut ei saa, tuleb Valli kinnitusel arstiabi eest ise maksta või pöörduda abi saamiseks tagasi oma kindlustajariiki. Eesti kodakondsus ei ole alus, et saada ravikindlustust ja sellega kaasnevaid õigusi Eestis.

Õpilased ja üliõpilased, kes suunduvad õppima välismaale, peavad ravikindlustuse jätkamiseks Eestis esitama haigekassale õppima asumise kinnituseks välisriigi õppeasutuses õppimist tõendava dokumendi. See peab sisaldama järgmisi andmeid: õppeasutuse nimi ja aadress; õppija ees- ja perekonnanimi ning isikukood; õppeperioodi kestus; õppeasutuse esindaja ees- ja perekonnanimi, sidevahendite andmed ning allkiri.

Ravikindlustus vormistatakse esitatud dokumendi alusel maksimaalselt 12 kuuks. Seega tuleb tõend õppimise kohta haigekassasse esitada igal õppeaastal.

Õpilased ja üliõpilased, kes õpivad välismaal ning kes omavad ravikindlustust Eestis, saavad vajaminevat arstiabi Euroopa majanduspiirkonnas ja Šveitsis Euroopa ravikindlustuskaardi alusel. (VM)

Paarkümmend aastat korstnapühkijana töötanud Kalju Kurvits soovib tungivalt kõik kütteseadmed üks-kaks korda aastas puhastada lasta.

FOTO: ARVO MEEKS

Korstnapühkimine hoiab ära tahmapõlengud

Tahmapõlengu vältimiseks tuleb kutsuda korstnapühkija. Vas-tasel juhul võivad ta-gajärjed olla väga kurvad.

MARGE VÄIKENURM

marge.vaikenurm@valgamaalane.ee

Igal aastal saab üle Eesti paarsada tulekahju alguse just suitsulööris süttinud tahmast, näitavad päästeameti andmed. «Kui korsten jääb pühkimata, tekib tahmapõlenguid, mis lõhuvad kütteseadet ja võivad lipsata kuskilt praost ümbritsevatki süütama,» kirjeldas päästekeskuse pressiesindaja Marek Kiik, lisades, et sel aastal on Lõuna-Eestis paar tahmapõlengut juba esinenud.

Enne pole võimalik tahmapõlengut märgata, kui seda silmaga ei näe. «Kui hakkab korstnast sädemeid välja loopima ja lööb leek korstnast välja või läheb korsten seest tulikuumaks, tuleb siibrid kinni panna ja päästjatele helistada, kes tulevad kohale,» rääkis ta.

Kui seejärel selgub, et korsten on pühkimata, võib tuleohutusnõuete rikkumise eest trahvi teha. Mullu tehti Lõuna-Eestis 50 trahvi, sel aastal seitse.

Eramu omanik võib ise korsten puhastada, kuid iga viie aasta tagant peab seda tegema litsentsiga korstnapühkija.

Marko Bandis, kes pühib korstnaid peamiselt Otepää ja Elva kandis, ütles, et on puhasta-

PEA MEELES, ET ...

Enne kütteperioodi algust on vajalik kogu küttesüsteem kriitilise pilguga üle vaadata – ega kuskilt suitsu sisse ei aja, et lõõrides, pliitides, soemüürides, ahjudes ega korstendes poleks pragusid. Samuti tuleb kontrollida, ega korsten pole pigitunud, kas tahmaluugid on kindlalt kinni jms.

Aastaringse puiduga kütmise korral tuleb kütteseadmeid ja lõõre puhastada kaks korda, hooajaliselt kasutatavaid kord enne kütteperioodi algust ja gaasikütteseadmeid üks kord aastas.

Ahju peaks kütma kvaliteetsete halupuudega. Kui aga küttekoldesse visatakse halva kvaliteediga küttematerjale (okaspuu, pinnud jne), tuleks ka küttekeha tihedamini hooldada.

Pärast hooldustöid saab korstnapühkijalt akti, millele mõlemad pooled alla kirjutavad. Aktil on kirjas tehtud tööd ning korstnapühkija kutsetunnistuse number. Tunnistuse kehtivust tuleb enne töö tellimist kindlasti kontrollida aadressil <http://kutsekoda.ee>.

Allikas: päästeamet

nud väga pikalt pühkimata korstnaid.

«Kui hakkab korstnast sädemeid välja loopima ja lööb leek korstnast välja või läheb korsten seest tulikuums, tuleb siibrid kinni panna ja päästjatele helistada, kes tulevad kohale.»

«Vananimene, kes korterajas elab, kutsus puhastama ja ütles, et ei tõmba ning puid läheb palju. Küsisin, millal viimati korstnapühkija käis ning ta vastas, et majavalitsus ei ole kutsunud. See on kaksikümmend aastat siis,» rääkis Bandis. «Imelik, et inimene ise ei hoolitse oma küttesüsteemi

eest, vaid ootab, et keegi teine organiseeriks selle.»

Korstnapühkija Kalju Kurvits lisas, et on olnud juhuseid, kus kokku tuleb ühe majapidamise küttesüsteemist kolm-neli ämbrit tahma. «Talv tuleb ennustuste järgi külmem kui eelmine,» ütles ta, märkides, et seda enam tuleb korstnapühkija kutsuda.

Tavaliselt ei pane inimesed Bandise sõnul tahmapõlengut tähelegi, enne kui tulekahju on juba tekkinud. «Tuleb ikka iga aasta küttesüsteem ära puhastada.»

Sügis on korstnapühkijatele kiireim aeg, sest inimesed kutsuvad nad tavaliselt kohale enne kütteperioodi algust. Seetõttu tekivad ka järjekorrad. Bandise sõnul tuleb umbes paar nädalat kannatust varuda. Ta lisas, et kiirem aeg algas augustist ning kogemus näitab väljakutsute arvu langust oktoobri lõpus.

Talleggi kanapihvid muutusid oluliselt tervisesõbralikumaks

Müügile on jõudnud Talleggi senisest tervisesõbralikumad kanapihvid: koostisest on eemaldatud lõhna- ja maitsetugevdaja E621 ning soolasisaldus langenud 2%-lt kuni 1,6%-ni.

«Keskmine Eesti elanik tarbib aastas üle ühe kilogrammi Talleggi kanapihve. Aastatega on nende populaarsus kasvanud väga kiirelt. Sel sügisel on oodata pihviuudiseid nii koostise muutuste, pakendi märgistuse kui valiku laienemise näol,» rääkis Asi Tallegg äridirektor Margus Venelaine.

«Kanapihvide populaarsuse põhjus on maitse, tervislikkus ning kiire valmistamisaeg. Lisaks

on tarbijad huvitatud väherasvasematest toodetest, madalast soolasisaldusest ning lisaainete vähesusest. Kõigi nende soovidega oleme uue põlvkonna kanapihvide arendamisel arvestanud,» sõnas turundusjuht Krista Kalbin.

«Uuenenud on kogu tooteseeria välimus, et kiiresti ja lihtsalt leiaks pakendilt tootumislase teabe ja ühe portsjoni päevase energiakoguse GDA tabelist,» jätkas Kalbin.

Talleggi kanapihvide tooteseeriasse kuulub 10 erinevat maitset, millest kaks on selle sügise uudistooted: kana hakk-koi-vake ja kanakroketid – mõlemad 300grammises pakendis. (VM)

Lihatoodete sari valmib nüüd maitse- ja lõhnatugevdajata

Maks & Moorits on Atria kinnitusel nüüd esimene lihatoodete sari Eestis, mis täielikult naatriumglutamaadi- ehk E621-vaiba.

Uuendus tähendab, et Atria Eesti Asi Valga ja Vastse-Kuuste toomisüksustes valmistatakse kogu Maks & Mooritsa tootesari uuendatud retsepti järgi. Kõik uuendatud ja uutes pakendites tooted jõuavad kauplusesse letitele oktoobri jooksul.

«Naturaalsus, säilitus- ja lisaainete vähendamine lihatoodetes on tarbijate selge ootus. Atria Eesti tootearendus lähtub eestimaalaste maitse-eelistustest ja soovist toituda tervislikult ning tasakaalustatult, milles on oluline osa ka liha söömisel,» kommenteeris Atria Eesti turundusdirektor Siivi Hints.

«Suudame pakkuda meie nõudlikule tarbijale E621 lisamata nii klassikalisi kui trendikaid maitseid, kasutades naturaalseid maitseaineid ja parimat toor-

ainet, valmistades lihatooteid, mis tõeliselt lihist,» väitis ta lisaks.

Kõik lisaained tähisega E (Europe) on toiduainete valdkonnas lubatud, kui nende ohutust ja maksimaalseid kasutamise piirnorme on eelnevalt hinnanud EFSA (European Food Safety Association). Samuti nagu erinevaid toiduaineid, tuleb ka teatud E-aineid tarbida mõõdukalt.

«Oleme võtnud suuna lisaainete, sealhulgas soola vähendamisele oma toodetes, pakku-maks tarbijatele tervislikumaid valikuid,» sõnas Atria Eesti tootejuht Arnika Ambos.

«Kuna reeglina E621 ei lisata toiduainetööstuses, vaid see jõuab tootmisesse maitseainesegudes, tähendas selle väljajätmine tihedat tootearenduse alast koostöös maitseainefirmadega, kes töötasid spetsiaalselt Maks & Mooritsa toodetele välja segud, mille maitset ei ole kunstlikult tugevdatud,» lisas Ambos. (VM)

Atria Valga tootmisüksuseski valmib toodang uue retsepti järgi.

FOTO: ARVO MEEKS

Tallinna sadama reisijate arv kasvas aastaga kaheksa protsenti

Septembris läbis Tallinna sadama kokku 641 822 reisijat, võrreldes eelmise aasta sama kuuga kasvas reisijate arv kaheksa protsenti.

Sadamat läbinud reisijatest 60 protsenti ehk 389 254 kasutas Tallinki teenuseid, mis on 2010. aasta septembriga samal tasemel.

Viking Line ja Ecerö Line teenindasid tänavu septembris sadamat läbinud inimestest vastavalt 135 933 ja 71 713 reisijat, selgus sadama statistikast.

Septembris oli Viking Line'i turuosa Tallinna sadamas 21 ja Eckerö Line'i osa 11 protsenti. Mullu samal ajal olid ettevõtete turuosa vastavalt 22 ja 12 protsenti.

St. Peter Line teenindas septembris 15 967 reisijat, mida on 2010. aastal inimese võrra enam kui augustis.

Tallinna sadam

FOTO: POSTIMEES/SCANPIX

Kruisilaevad teenindasid septembris 28 861 reisijat, mida on 15 protsenti enam kui mullu samal kuul.

Aasta algusest on Tallinna sadamat läbinud 6,5 miljonit inimest, mida eelmise aasta üheksa kuuga võrreldes on seitse protsenti enam. (BNS)

N

R

Tartu messikeskuses TARTU EHTITUSMESS

ehitus • tööriistad • sisustus

13.-15.
OKTOOBER

Reede, 13. oktoober 11-18
Laupäev, 14. oktoober 10-18
Pühapäev, 15. oktoober 10-16

Info ja programm: AS Tartu Näitused,
Tel 50 42 575, e-post margus@tartunaitused.ee

www.tartunaitused.ee

Valga, Vabaduse 2/4
Kaubakeskuses anda

SOODSALT RENDILE
ESIMENE KORRUS
üldpinnaga ca 450 m²
(endine Hawaii Express).

Ruumide jagamise,
poolitamise võimalus

INFO: 557 4133,
sanmerand@hotmail.ee

Anda soodsalt rendile
Valga keskkonnas

3TOALINE MUGA-
VUSTEGA KORTER
TEISEL KORRUSEL.

Info tel 5196 6188,
as60818@gmail.com

VALGA LINNA SÄDE PARGI JA SELLE LÄHIÜMBRUSE DETAILPLANEERINGU AVALIK VÄLJAPANEK

Valga Linnavalitsuse 04.10.2011 korraldusega nr 283 võeti vastu Valga linna Säde pargi ja selle lähiümbruse detailplaneering. Planeeringuala asub Valga linnatuumiku muinsuskaitsealal. Planeeritava maa-ala suurus on ligikaudu 4,7 ha. Vastu võetud detailplaneeringu eesmärk on Säde pargi (Aia tn 10) ja selle lähiümbruse territooriumile ehitusõiguse määramine kontsertpaiga ehitamiseks ning planeeringualal avalikult kasutatavate ruumilahenduste väljatöötamine. Planeeringuga määratakse kontsertpaiga rajamiseks ehitusõigus Vabaduse tn 8a kinnistule (1 hoone suurima lubatud ehitusaluse pindalaga 210 m² ja maksimaalne kõrgus 16 m). Planeeringuga kavandatakse avaliku linnaruumi loomine kunagise Säde seltsimaja (Vabaduse tn 6 ja Vabaduse tn 8) ning Säde pargi vahelisele alale, kus peale kontsertpaiga saab ürituste välisel ajal olema jalakäijateala ja rahustatud liiklusega mootorsõidukite liiklemise ja parkimise ala. Detailplaneeringuga tehakse ettepanekud Säde pargi rekonstrueerimisprojekti koostamiseks, mille eesmärk on muuta park kasutajasõbralikumaks. Valminud planeering on kooskõlas Valga linna üldplaneeringuga. Detailplaneering on tutvumiseks välja pandud Valga Linnavalitsuse (Puiestee tn 8) 1. korruse stendil alates 20.10.2011 kahe nädala jooksul. Planeeringuga seotud materjalidega saab tutvuda linnavalitsuse ruumis 203 ning Valga linna kodulehel.

RESTU VESIVESKI KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROGRAMMI AVALIKU ARUTELU TEADE

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 21 ja § 16 kohaselt teatab MTÜ Restu Ökoküla Restu vesiveski vee erikasutusloa taotlemisel algatatud keskkonnamõju hindamise programmi avalikust väljapanekust ning avaliku arutelu toimumisest. Kavandatud tegevuseks on vee erikasutus, milleks on Restu paisjärve jätkuv paisutamine Väike-Emajõe võimalusega kasutada vee-energiat elektri tootmiseks ja veskiseadmete käitamiseks. Selleks on vaja rekonstrueerida paisregulaatori liigveelask ja rajada paisule kalapääs ning puhastada kinnikasvav paisjärv setetest. Kavandatu arendajaks on MTÜ Restu Ökoküla ja otsustaja (vee-erikasutusloa andja) on Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regioon.

Lisateavet programmi kohta saab küsida MTÜ Restu Ökoküla juhatase liikmelt (kontaktisik) Jüri Raisma, telefon 503 0595.

Programmi koostas vastutav keskkonnaekspert Rein Kitsing (litsentsi nr KMH0020).

Programmiga saab tutvuda 12.–26.10.2011. a järgmistes kohtades:

Sangaste vallavalitsuse kodulehel www.sangaste.ee ja kohapeal vallavalitsuse hoones.

Keskkonnamõju hindamise programmi kohta saab kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi esitada 26. oktoobrini 2011 arendajale: MTÜ Restu Ökoküla kontaktisikule Jüri Raisma, elukoht Tallinn, Valguse 11A, või e-posti aadressile: restuveski@gmail.com ning KMH eksperdi e-posti aadressile rein@merin.ee Rein Kitsing (telefon +372 505 8961).

Keskkonnamõju hindamise programmi avalik arutelu toimub 27. oktoobril 2011. a algusega kell 14 Sangaste vallamajas.

KAUPLUS ELIZE Valka, Riia 17

OKTOOBRIS

PADJAD JA TEKID -10%

SUUR VALIK KUDUMISLÕNGA.

E-R9-18 • L9-14

Tõrva lasteaed MÕMMIK kuulutab välja konkursi ERIPEDAGOOG-LOGOPEEDI (0,5 koormusega) ametikoha täitmiseks

Avaldus, CV ja haridust ning ametikohale esitatud kvalifikatsiooninõuetele vastavust tõendavate dokumentide koopiad saata hiljemalt 31. oktoobriks aadressil Valga tn 58a, Tõrva, 68607 Valgamaa või e-postile mommik@torva.ee

INFO tel 766 5335, 5340 5314.

METSATERVENDUSE

OSTAME
METSJA
PÕLLUMAAD.

Metsatervenduse OÜ,
info tel 509 1575,
ants@metsatervenduse.ee

MÜÜA

ehituslauad, prussid
(h al 110 €/tm)
küttepuud (h al 27 €/rm)
(lepp 30, 40 ja 50 cm)
kütepinnud koorem 6 m
30 ja 40 cm
kütteklotsid koorem 6 m
10–50 cm
OSTAN
okaspuu-, haava- ja leppapalki.
Tel 508 3045

REINPAUL

Ostame
aastaringelt:

ladustatud võsa ja
raiejäätmeid

puidutöötlemise

jääke- saepuru,
pindlaudu, klotse

Andrus tel 528 5800

Puitehitiste
lammatusjääke

Kuuno tel 5665 2743

www.reinpaul.ee
andrus@reinpaul.ee

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ja Mainori Kõrgkool
koostöös SA Valgamaa Arenguagentuuriga korraldavad

ALUSTAVA ETTEVÕTJA BAASKOOLITUSE.

Koolitusele ootame isikuid, kel on äriidee ning soov ettevõtjana alustada või kes on juba oma äri alustanud. Koolituse käigus valmib äriplaani, mis on abiks ettevõtjale suunatud toetuste taotlemisel.

Koolitus toimub Valgas Vabaduse tn 26, Müllersoni ärimajas:
18.10; 21.10; 25.10; 28.10; 01.11; 07.11; 11.11, kokku 7 koolituspäeva.
Osalemistasu: 38 eurot, mis sisaldab koolitusmaterjali ja kohvipause.

Palume registreeruda hiljemalt 14. oktoobriks
koolitus@arenguagentuur.ee

Täiendav info: www.arenguagentuur.ee või tel 767 9800.

SELVER
Hea mõte

Selver on Eesti kapitalil tegutsev juhtiv super- ja hüpemarketite kett, mis kaupleb peamiselt toidu- ja esmatarbekaupadega. Selveri ketti kuulub kolmkümmend neli kauplust üle Eesti ja Selveri Kõök. Selver annab tööd ligi 2500 inimesele.

Võtame Valgas konkursi korras tööle

KAUPLUSE JUHATAJA

kelle tööks on kaupluse efektiivne juhtimine eesmärgiga kindlustada klientide ja töötajate rahulolu ning üksuse finantseesmärkide täitmine.

Nõudmised kandidaadile:

- soovitatavalt kõrgharidus;
- meeskonna juhtimise kogemus;
- varasem töökogemus kaubandusettevõttes;
- algatusvõime ja sihikindlus plaanide elluviimisel;
- tulemustele orienteeritus;
- isiklik motiveeritus ja vastutusvõime;
- kliendile orienteeritus;
- väga hea eesti keele oskus kõnes ja kirjas;
- vene keele oskus suhtlustasandil;
- väga hea arvutikasutamise oskus (Excel, Word, Outlook).

CV-d ja kaaskirja märgusõnaga "Valga Selveri juhataja" ootame
18. oktoobrini k.a. e-posti aadressil: personal@selver.eu.

Lisainfo telefonil: 6 673 785.

Omalt poolt pakume:

- karjääri- ning eneseteostamise võimalust Eesti suureettevõttes;
- töölalast koolitust ja hindamatut praktilist töökogemust;
- professionaalset, sõbralikku ja toetavat meeskonda;
- kaasaegseid töötingimusi ja vahendeid.

- Keskküttesüsteemide, -katelde, boilerite, torustike ja kõikide veesüsteemide puhastus ja läbipesu tööstus, ühistute ja eramajasüsteemidele.
- Veetöötlusseadmete, filtrite müük ja paigaldus, tableteeritud sool, kemikaalid.
- Samas teostame suuremahulisi betoneerimistöid alates pinna ettevalmistamisega kuni lõppviimistluseni.

Küsi pakkumist, hinnad soodsad.

INFO: 766 8587, 526 8498, info@gersamia.ee

ARUTECH

parimad aknad
Asutatud 1999. a

Pakkumine kehtib kuni 31.10.2011

Liider 6-kambriliste
akende tootja Eestis

Aknad
kuni -58%

Pensionäridele HINNAÜLLATUS!
Ainukesel tootjal EESTIS - kõige
soojapidavamad aknad Uw=0,86 W/m²K
kõige mõistlikuma hinnaga!

Omame rahvusvahelist kvaliteeti ISO9001 ja
keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaati ISO14001

Milleks riskida? Valige võlgadeta - usaldusväärne firma ARUTECH!

Valga, Lai 3. Tel 5551 3062, 730 0357.

PLASTAKNAD ja METALLUKSED